

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 508/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou Mgr. Ivanou Polivkovou, Kláštorská 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 49 P 243/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. septembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 49 P 243/2014.

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že na okresnom súde je vedené konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej dcére, ktoré začalo 28. novembra 2014 na základe návrhu matky dieťaťa na vydanie predbežného opatrenia. Uznesením okresného súdu z 21. decembra 2015 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bol upravený styk dieťaťa so sťažovateľom (zmenené uznesením z 26. mája 2016, pozn.). Následne okresný súd uznesením sp. zn. 49 P 243/2014 z 18. novembra 2016 zamietol návrh sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý podal 20. októbra 2016. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 11 CoP 542/2016 zo 16. januára 2017 uznesenie okresného súdu v časti potvrdil a vo zvyšku uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Vzhľadom na to, že okresný súd ani tri mesiace po rozhodnutí odvolacieho súdu nerozhodol, podal sťažovateľ 16. marca 2017 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne okresnému súdu „*zdvorilú žiadosť o konanie vo veci*“, ktorú zopakoval podaním z 26. júna 2017. Napokon 12. júla 2017 podal na súde prvej inštancie aj sťažnosť na prieťahy v konaní a žiadal, aby bolo „*vo veci nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bude upravený styk otca s maloletým dieťaťom*“. Dňa 14. júla 2017 okresný súd nariadil neodkladné opatrenie.

4. Podaním z 24. júla 2017 doručeným 4. augusta 2016 (v sťažnosti sa uvádza nesprávne 4. apríla 2016, pozn.) bola právnej zástupkyňi sťažovateľa doručená odpoveď podpredsedníčky okresného súdu, ktorá uznala sťažnosť za čiastočne dôvodnú, a to v časti spôsobených prieťahov v období od „*03.01.2017 do 14.07.2017, t. j. cca 7 (sedem) mesiacov*“. Tým bolo porušené podľa názoru sťažovateľa aj jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktoré mu zaručuje ústava v čl. 48 ods. 2, a tiež právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri bod 1).

5. Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie (podanie sťažnosti odvíja od doručenia odpovede podpredsedníčky okresného súdu – uvádza konkrétne v sťažnosti 4. júla 2017, čo je opätovne nesprávne – pozri bod 4, pozn.) navrhuje, aby ústavný súd rozhodol tak, že okresný súd svojím postupom porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd uložil okresnému súdu zaplatiť mu finančné zadosťučinenie v celkovej sume 5 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

6. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom či rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený možno považovať návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie týchto práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 38/04, III. ÚS 199/02, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05).

9. Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľa na ochranu pred postupom okresného súdu v uvedenom konaní o jeho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, v ktorom malo byť porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Zo samotného obsahu sťažnosti, k nej priložených príloh a zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd nariadil 14. júla 2017 neodkladné opatrenie (nadobudlo právoplatnosť 10. augusta 2017, pozn.). Sťažnosť sťažovateľ podal na pošte 4. septembra 2017 a doručil ju ústavnému súdu 6. septembra 2017.

11. Podľa judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aj právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Uvedený záver vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k porušovaniu označených práv postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Na základe zistených skutočností ústavný súd považoval za nesporné (bod 9), že v čase podania ústavnej sťažnosti (bod 1) už okresný súd nedisponoval právomocou vo veci neodkladného opatrenia konať, a teda v tejto etape konania ani porušiť základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vydaním prvostupňového rozhodnutia vykonal okresný súd všetky relevantné úkony smerujúce k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa a svoju úlohu si v tomto smere riadne splnil.

13. Nad rámec veci je potrebné poznamenať, že konanie pred okresným súdom sa vyznačovalo neefektivitou, a to krátke ohraničené obdobie (pozri bod 4), a konanie sa tým aj predĺžilo, ale v danej veci práve kvalifikovaná sťažnosť na zbytočné prietahy, ktorú sťažovateľ podal predsedníčke okresného súdu, sa ukázala ako účinný prostriedok nápravy, keďže po jej doručení 12. júla 2017 okresný súd o neodkladnom opatrení sťažovateľa aj rozhodol. K prietahom zo strany okresného súdu v čase podania sťažnosti (bod 1) už nemohlo (nemôže) dochádzať.

14. Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne m. m. I. ÚS 95/2014, I. ÚS 644/2016, I. ÚS 370/2017 a podobne).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2017